

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tas-7 ta' Lulju, 2014

Citazzjoni Numru. 180/2008

C B

-vs-

A B

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ġuramentat preżentat mill-attur C B fil-25 t'April 2008, li permezz tiegħu ġie pmiss:

Illi l-kontendenti żżewġu fil-Kappella ta' Loreto, Pieta fl-4 ta' April 1987 u minn dan iż-żwieġ il-kontendenti kellhom żewġ itfal D li illum hija maġġorenni, u E li twieled fit-23 ta' Frar 1994;

Illi l-esponent jirrileva li l-inkompatibilita' ta' karattru bejn il-kontendenti bdiet tidher mill-bidunett taż-żwieġ. Jingħad illi l-partijiet kellhom nuqqas ta' komunikazzjoni bejniethom u kienu spiċċaw f'dawn l-aħħar snin lanqas biss jiddiskutu l-problemi ta' bejniethom sabiex jevitaw l-argumenti;

Illi *inoltre*, il-konvenuta ma kienet turi l-ebda interess fl-esponent, fil-familja u fid-dar u kien aktar mohħha sabiex tfittex toħroġ 'il barra mid-dar għall-attivitajiet tagħha. Min-naħa l-oħra, l-esponent kien jispiċċa wara l-hin tax-xogħol, jagħmel il-*maintenance* tad-dar, ix-xogħol tad-dar, inkluż tisjir, xiri tal-ikel, jieħu hsieb lit-tfal u jwassal u jigborhom mill-attivitajiet tagħhom. Kemm-il darba l-esponent kien jigbdilha l-attenzjoni lill-konvenuta sabiex tibda tinteressa ruħha aktar fl-esponent u fid-dar pero' kien kollu għal xejn għaliex baqgħet tippersisti fil-ħajja tagħha mhux konformi ma' dik ta' mara mizzewġa u kienet baqgħet toħroġ kważi kuljum u jekk ma toħroġx kienet tmur torqod u każ tal-esponent xejn;

Illi l-konvenuta ma' kienet turi l-ebda affezzjoni lejn l-esponent, kienet bierda fl-atteggjament tagħha lejha u bħala konsegwenza kien hemm ukoll nuqqas ta' intimita' bejniethom.

Illil-ħajja konjugali bejn il-kontendenti m'għadhiex aktar possibbli minħabba adulterju, sevizzi, eċċessi, u nġurji gravi da parti tal-konvenuta u minħabba inkompatibilita' ta' karattru;

Illi għalkemm l-attur ipprova jsalva ż-żwieġ tagħhom, martu baqgħet tirrifjuta illi tbiddel l-attitudni tagħha u għalkemm il-proċeduri ta' medjazzjoni ġew istitwiti mill-konvenuta hija tilfet l-interess u għalqet il-proċeduri ta' medjazzjoni mingħajr mal-partijiet kienu għadhom iddiskutew il-kundizzjonijiet għal separazzjoni bonarja;

Illi l-attur ġie debitament awtorizzat illi jippreżenta din l-istanza permezz ta' digriet f'dan is-sens mogħti fl-4 ta' Marzu 2008 minn dina l-Onorabbli Qorti.

Għaldaqstant, l-attur jitlob bir-rispett li dina l-Onorabbli Qorti jogħgħobha:

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti għal raġunijiet imputtabbli lill-konvenuta

minhabba adulterju, sevizzi, eċċessi, minacci u ngurji gravi kkommessi mill-konvenuta kontra żewġha;

2. Tawtorizza lill-attur illi jgħix separat mill-konvenuta martu;
3. Tafda lill-attur bil-kura u kustodja tat-tifel minuri E B bid-dritt ta' aċċess lill-konvenuta skont il-ġranet u hinijiet li dina l-Onorabbli Qorti jogħġobha tiffissa;
4. Tikkundanna lill-konvenuta sabiex tħallas lill-attur dik ir-retta alimentarja xierqa u adegwata illi tiġi ffissata mill-istess Qorti, skont il-meżzi tal-konvenuta u l-bżonnijiet tal-attur, pagabbli mill-konvenuta lill-istess attur għall-bżonnijiet tiegħu u ta' ibnu minuri, fil-ġimgha jew fix-xahar kif ordnat minn din il-Qorti jew jekk hekk jidher xieraq lill-istess Qorti, tordna lill-konvenuta sabiex tħallas lill-attur, minflok dak il-manteniment kollu jew parti minnu, somma globali li fil-fehma tal-Qorti tkun biżżejjed sabiex l-attur jkun finanzjarjament indipendenti jew anqas dipendenti mill-konvenuta;
5. Tapplika kontra l-konvenuta interament jew in parti, id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili (Kap 16);
6. Tittermina u tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti u kull kkomunjoni ta' proprjeta' eżistenti bejn il-kontendenti, u tordna li l-oġġetti mobbli u mmobbli hekk appartenenti komunament lill-kontendenti jiġu maqsuma f'żewġ porzjonijiet komposti kif jiġi ordnat u stabbilit minn dina l-Qorti in vista, *inter alia*, tal-pretensjonijiet parafernali tal-konvenut likwidati kif mitlub aktar 'l isfel f'dana l-att, tad-dati tal-akkwist tad-diversi oġġetti formanti l-istess komunjoni u tad-data stabbilita minn din il-Qorti bħala d-data meta l-istess attriċi għandha tkun konsiderata li minnha kienet hatja tal-firda, liema porzjonijiet illi jiġu assenjati waħda lill-attriċi u l-oħra lill-istess konvenut billi, okkorrendo għall-finijiet ta' din it-talba, jiġi nominat perit biex jagħmel il-likwidazzjoni mitluba u jipproponi pjan ta' diviżjoni, nutar sabiex jirċievi l-att relattiv u kuratur biex jirrappreżenta lill-eventwali kontumacja fuq l-istess att.
7. Tikkundanna lill-attriċi tikkonsenja lill-konvenut l-beni kollha partikolari ossija parafernali tiegħu illi jinsabu fil-pussess tagħha jew altrimenti huma goduti minnha.

8. Tillikwida l-pretensjonijiet parafernali tal-konvenut kontra l-komunjoni tal-akkwisti u / jew kontra l-ġid parafernali tal-attriċi u tordna lill-attriċi thallas is-somom hekk likwidati anke billi għall-fini ta' dina t-talba l-krediti tal-konvenut hekk eventwalment likwidati jiġu nkorporati fl-iskema tad-diviżjoni tal-ġid komuni tal-kontendenti.
9. Tawtorizza lill-attur illi jirreġistra ossija jniżżel fir-Registru Pubbliku s-sentenza eventwalment mogħtija minn dina l-Qorti.

Bl-ispejjeż kompriżi dawk inkorsi fil-proċeduri ta' medjazzjoni u tal-mandat ta' inibizzjoni kawtelatorju ppreżentat kontestwalment kontra l-konvenuta illi hija minn issa ngunta għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuta A B, ppreżentata fid-19 ta' Ġunju 2008, li permezz tagħha ġie eċċepit:

Illi preliminarjament l-esponenti tirrileva li hi ppreżentat rikors ġuramentat għas-separazzjoni personali fl-ismijiet premissi iżda inversi (Rik.Ġur 122/08JA) liema proċeduri huma differiti għas-6 ta' Ottubru 2008.

Illi l-esponenti tagħmel riferenza għar-rikors tagħha premessa li jittratta dwar l-istess mertu tar-rikors ġuramentat odjern u titlob li ż-żewġ kawzi jinstemgħu u jiġu trattati kontestwalment.

Illi *inoltre* tagħmel ukoll riferenza shiħa għat-talbiet tagħha dedotti fir-rikors ġuramentat tagħha fl-ismijiet inversi, liema talbiet għandhom jipprevalu u jiffurmaw parti ntegrali mir-risposta ġuramentata odjerna.

Illi filwaqt li l-esponenti taqbel li ż-żwieġ tal-kontendenti sar impossibbli u tkisser irrimedjabbilment, dan seħħ kaġun ta' tortijiet imputtabbli lill-attur odjern kif jirriżulta waqt it-trattazzjoni.

Illi taqbel li l-partijiet għandhom jiġu awtorizzati jwaqqfu l-konvivenza;

Illi ma hemmx qbil dwar it-tielet talba attriċi li għandha tiġi miċhuda *stante* li dan mhux fl-interess suprem tal-minuri li għandhom jiġu fdati lill-komparenti A B b'dawk il-modalitajiet ta' aċċess favur ir-rikorrent odjern li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xieraq fl-aħjar interess tal-istess minuri;

Illi r-raba' talba attriċi wkoll għandha tiġi miċhuda *stante* li hu l-attur odjern li għandu jiġi kkundannat iħallas lill-esponenti retta alimentarja għal wild minuri u dan b'ordni ta' zieda perjudika biex tagħmel tajjeb għall-għoli tal-ħajja u b'dawk il-modalitajiet kollha ta' hlas li jidrilha opportuna sabiex jiġi żgurat għixien diċenti lill-istess minuri.

Illi l-hames talba attriċi wkoll għandha tiġi miċhuda *stante* li m'għandhomx jiġu applikati kontra l-esponenti ebda sanzjonijiet u huwa l-istess rikorrent li għandu jiddekadi mid-drittijiet tiegħu ta' mizzewweg kif jirriżulta waqt it-trattazzjoni.

Illi hemm qbil li l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet tiġi xjolta u likwidata *purche* li l-esponenti tithallas tal-krediti parafernali tagħha u tiġi stabbilita data li minn dik id-data 'l quddiem l-istess rikorrent jitqies li jkun tilef kull dritt għall-akkwisti magħmulha mill-esponenti.

Illi s-seba' talba attriċi wkoll għandha tiġi miċhuda bl-ispejjeż li l-attur m'għandux beni parafernali jew partikolari tiegħu.

Illi t-tmien talba attriċi għandha wkoll tiġi miċhuda bl-ispejjeż *stante* li l-istess attur m'għandux krediti parafernali.

Illi t-tmien talba attriċi wkoll għandha tiġi miċhuda bl-ispejjeż u titlob hi stess li tiġi awtorizzata tabita fid-dar matrimonjali flimkien mal-ulied tal-kontendenti li huma fil-kura tagħha.

Salv eċċezzjonijiet ultejuri u bl-ispejjeż kontra r-rikorrent ingunt minn issa stess in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuta.

Rat l-affidavits prezentati mill-partijiet fosthom dawk tagħhom stess;

Rat id-digrieti tagħha li permezz tagħhom ġew nominati l-Assistenti Ġudizzjarji biex jissimghu l-provi;

Rat ukoll il-verbali tas-seduti li saru quddiem l-imsemmija Assistenti Ġudizzjarji;

Rat id- digrieti oħra tagħha fir-rigward tal-manteniment;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet u l-verbal tas-seduta tal-24 ta' Marzu 2014 fejn il-kawża thalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi kif ġja' ngħad l-attur qed jitlob is-separazzjoni minn mal-konvenuta għas-soliti raġunijiet; il-konvenuta da parti tagħha taqbel li għandha tiġi pronunzjata s-separazzjoni iżda għal raġunijiet imputabbli lill-attur. Fil-fatt il-konvenuta pproponiet kawża oħra li qed tiġi deċiża llum ukoll. Fil-fatt iż-żewġ kawżi nstemghu flimkien u l-provi miġbura f'kawża dejjem tqiesu bhala provi wkoll fil-kawża l-oħra u viċe versa.

Illi l-kawża naturalment kienet kontestata sew u l-Qorti setgħet tara li l-partijiet irrispondew lil xulxin dwar l-allegazzjonijiet li għamlu fil-konfront ta' xulxin.

TORT

Illi kif ġja' ngħad il-partijiet iwahhlu f'xulxin għat-tifrik taż-żwieġ;

Illi min-naħa tal-attur dan fl-affidavit tiegħu jgħid illi:

“Tul l-ghoxrin sena li għamilt mizzewweġ lil A kienu ghoxrin sena ta' tbatija, sagrafiċċju u abbandun totali. Kien dejjem mohħha fl-attivitajiet tagħha barra d-dar. Ġieli kienet titlaq għax-xogħol għal xi 7:00am u tibqa' sejra wara x-xogħol u ma tirritornax id-dar qabel id-9:00pm. Drabi oħra kienet wara x-xogħol tmur hdejn it-tifel peress illi dan minn meta kellu sena kien beda jgħix ma' oħti, F, tiekol hemm u tiġi d-dar għal xi 6:30pm, tinħasel u terġa' tohrog mid-dar għall-attivitajiet li jkollha. Jien ta' spiss kont ngħidilha li l-ewwel għandha tkun il-familja u mhux il-laqgħat pero' hija qatt ma tat widen.

Fl-aħħar gimgħat li għamilna flimkien fid-dar matrimonjali kien ġara s-segwent: it-Tnejn waslet id-dar fis-6:00pm, inħaslet u

marret għal-laqgħa fil-kappella taż-Żwejt, San Gwann u damet hemmhekk sad-9:00pm; it-Tlieta f'xi s-6:00pm marret fil-post li għandna villegġjatura l-Qawra u giet fit-8:30pm; l-Erbgħa marret il-German Circle għal xi kors u giet lura għal xi d-9:00pm; il-Hamis marret il-Youth Centre tieħu ħsieb it-tfal tan-nies sat-8:30pm; il-Ġimgħa għax ma kellha mkien fejn tmur qalet li kient għajjiena, inħaslet u fis-6:30pm marret torqod. Il-Ħadd fil-għodu marret il-quddies tad-9:00am u sal-11:30am kienet għadha lanqas giet għaliex wara l-quddies baqgħet hemm iddoqq il-kitarra. Ħmistax-il ġurnata qabel kienet għamlet ħmistax shaħ kuljum bis-Sibt u l-Ħadd il-Youth Centre jagħmlu r-rehearsal tal-play li kienu qed jorganizzaw. Dan huwa eżempju tal-ħajja li kienet tgħix marti dejjem mimlija b'attivitajiet barra d-dar. Jien kont dejjem niġbdilha l-attenzjoni li postha huwa d-dar u kont ngħidilha li hija ġja' ħafna li mara miżżewġa b'zewġt itfal taħdem u tagħmel l-overtime aħseb u ara kif tista' timpenja ruhha kwazi kull fil-għaxija għall-attivitajiet barra mid-dar.

Jiena min-naħa tiegħi kont inkun dejjem id-dar. Mix-xogħol għad-dar u qatt ma kont immur imkien. La qatt mort każini, la ikliet li kienu jorganizzaw tax-xogħol minn żmien għal żmien, saħansitra tul dawn l-aħħar tmax-il sena kelli kemm-il darba l-opportunita' li nbiddel ix-xogħol biex inkun nista' navvanza imma biex inkun id-dar meta t-tfal jiġu mill-iskola dejjem kont nirrifjuta. Kien issa, u ċjoe' wara li bqajniex ngħixu flimkien li kont aċċettajt xogħol ġdid. Kont nieħu ħsieb nagħmel il-bżonnijiet kollha tad-dar jien biex inżomm il-paċi. Kont insajjar, naħsel il-ħwejjeg, immur nixtri mingħand il-grocer, tal-ħaxix, supermarket, ġiri tat-tfal, maintenance tad-dar u qabel bdejna ingibu s-seftura kont nagħmel ukoll it-tindif tad-dar jien. Dan it-tindif bqajt nagħmlu bħala 'Spring cleaning' erba' darbiet fis-sena. Saħansitra anke l-lożor ta' fuq is-sodda kont irrid nibdel jien għax jekk ma nagħmilhomx jiena kienu jagħmlu xi xahrejn biex jinbidlu. L-uniku ħaġa li kienet tagħmel hija l-mogħdija tal-ħwejjeg u kultant kienet tisbarazza xi ħwejjeg li kien ikun hemm barra.

Jien tant kelli stess kbir fuqi li daqs ħames snin ilu spiċċajt b'uġiġħ kbir f'għonqi li jinzel għal dahri, u kelli nagħmel madwar xahrejn bil-kullar ma' għonqi. Dan kien kaġun tal-istess stress li kelli fuqi u dan ikkonfermah l-ispeċjalista fil-preżenza tagħha stess. Biex saħħti tiġi għan-normal ġejt irrakkomandat mill-ispeċjalista li nagħmel eżerċizzju fiżiku u għawm ta' spiss. Jien bħalma għidt aktar qabel ma kont immur imkien waħdi għalhekk ibbukkjajt il-

familja kollha go gym biex nibdew imorru flimkien nhar ta' Hadd u bl-isperanza li nqattgħu ftit hin flimkien u fl-istess hin jkun ta' gid għal saħħti. Wara l-ewwel sena t-tifla ma rident tigi aktar magħna u wara t-tieni sena t-tifel waqaf ukoll, għalhekk kellna nieqfu milli nkomplu mmorru biex ma nħallux lit-tfal wehedhom id-dar peress illi dak iż-żmien kienu għadhom żgħar. Peress li kien qed jagħmilli tajjeb għal saħħti tlabt lil marti biex għall-anqas darbtejn fil-gimgha tkun id-dar bejn l-4:30pm u s-6:30pm halli forsi ssajjar xi haġa u taħsel xi haġla hwejjeġ u jien inkun nista' mmur nagħmel ftit eżercizzju l-gym. Għall-ewwel ħabtet sa tgerger imma meta għidtilha li mhuwiex gust illi hija l-gimgha kollha barra u jien dejjem id-dar u l-gym kien ta' gid għalija hija fl-aħħar aċċettat. Dawk is-sagħtejn darbtejn fil-gimgha bdejt insejhlhom l-“off” tiegħi għax bħalma għidt aktar qabel jien fid-dar kont dejjem sejjer minn haġa għal oħra. Wara ftit li kont bdejt immur il-gym waħdi matul il-gimgha hija thajret tigi hi wkoll, jien ma sibt ebda oġġezzjoni u għidtilha illi basta tibqa' tagħti sehema fid-dar u jekk f'dawk il-jumejn it-tfal ikollhom bżonn xi haġa huma jiġu l-ewwel. Li gara kien li dawk l-erba' siegħat fil-gym żdiedu mal-ħajja mpenjattiva barra mid-dar tagħha.

Aktar ma beda jgħaddi ż-żmien aktar bed jiżdied il-latkar fuq ix-xejn. Marti kienet taqbad argumenti fil-ftit hin li kienet tkun id-dar u kienet tagħmel ix-xhur ma tkellimni. Sabiex nevita l-inkwiet mat-8.00pm qabel ma tigi hi mill-attivitajiet li kien jkollha kont immur fuq fil-kamra tas-sodda nara t-television.

D, it-tifla l-kbira, li llum għandha għoxrin sena tista' tgħid rabbejtha jien waħdi. Kont dejjem nigri biha kull fejn kien ikollha bżonn tmur kont qisni taxi driver magħha. Kienet tigi d-dar, kont inlestilha x'tiekol, tkun tistudja intellagħlha l-frott u t-te' bil-gallettini fl-istudy. Kienet qisha regina żgħira miegħi. Dan kollu tista' tixhdu D. Ahna tant konna 'close' li jekk kien jkollha bżonn tixtri xi hwejjeġ kienet tgħid lili biex immur magħha. Meta kienu jkun ta' tibdila kont nġhidilha biex tgħid lil ommha tigi magħna għax jien ma kontx nifhem. Meta kont immur nixtri mis-supermarket ta' sikwiet kienet tigi miegħi. Meta noħorġu kienet iżżommli jdejja tant li ġieli kienu jaħsbuha t-tfajla tiegħi u ahna konna nidħku. Tant konna close li meta kienet tkun tiċċajta ma' xi ġuvni fuq l-internet u jkun juri xi nteress fiha kienet issejjaħli għall-opinjoni tiegħi dwaru.

M'ommha speċjalment l-aħħar żmien li kont id-dar ma kienet tingwalaha xejn. Meta kont inkun hdejn it-tifla u kienet tiġi ommha id-dar kienet tgħidli dwan il-preċiżi kelmiet: kemm ma niflaħhiex. Jien kont nipprova ndawwarha f'ċajta u b'daħka kont ngħidilha "u ejja Lau kultant tmiss il-Papa' mhux dejjem jien il-vittma". Jekk ma kienitx taqbad miegħi kienet taqbad mat-tifla għalhekk kont ngħidilha hekk lit-tifla.

Ommha lanqas biss kienet tkun taf fejn hi meta toħroġ it-tifla. Meta t-tifla kienet tgħidli li ħa tiġi fid-9:00pm u saru 9.15pm u tkun għadha ma ġietx kont qabel nibgħatilha message kont nistaqsi lil ommha jekk forsi qalet xi ħaġa lilha, kienet twegibni hekk: "it-tifla lili qatt ma tgħidli fejn tkun." Meta kienet hemm drabi li A kienet tistaqsi lit-tifla r-raġuni 'l għaliex lilha qatt ma tgħidilha fejn tkun it-tifla kienet tgħidilha: "mela inti xi darba tkun hawn biex jien ngħidlek fejn inkun."

Lili A kienet dejjem tipprowa tawwini kontra D, kienet dejjem sejra tgħid: "għax dik (tirreferi għat-tifla) l'Alla tad-dar". Kienet tgerger miegħi għax tmur tiżfen fil-kamra tas-sodda, tgerger għax thalli xi platt ġo l-istudy, inkella għax tidhol tara t-television fil-kamra tagħna. Kienet saħansitra għamlet żmien A issakkar il-kamra tas-sodda tagħna biex ma tidholx it-tifla, u ġieli anke lili kienet tinsa tgħid fejn hi ċ-ċavetta u jkolli noqgħod nistenniha tiġi minn barra sabiex tiftaħli.

Meta bdejn s-separazzjoni biex tidher sabiha mat-tifla mhux talli kienet bdiet thalliha tiżfen u taqbeż fil-kamra tas-sodda talli anke trampolin ta' żewġ metri spicċa fil-kamra tas-sodda tagħha. Fil-kamra tas-sodda matrimonjali mhux l-ewwel darba mmur u nsib kotba tat-tifla mixħutin fuq is-sodda u ġieli anke l-laptop ikun hemm. Issa kollox sar permess basta tidher sabiha mat-tifla.

E illum għandu 14-il sena, minn meta kellu sena kważi dejjem għex għand oħti. Kien jiġi d-dar nhar ta' Erbgħa wara nofsinhar għallaqgħa tal-abbatini (għax kien abbati) u wara jew kont inwasslu lura għand oħti jien jew kien jiġi hatni għalih. Kien jiġi wkoll nhar ta' Sibta wara nofsinhar il-biċċa l-kbira kienet tippikkjah A wara x-xogħol u niehdu lura l-Ħadd wara l-ikel ta' nofsinhar. Dak iż-żmien kienet tgħidli nagħmlu hekk halli t-tifel ma jkollux għalfejn iqum fil-għodu kmieni u maż-żmien it-tifel dara jgħix hemmhekk u kien jkun irid jmur hemm. Izda issa ndunajt li l-iskop tagħha kien biex żgur tkun fil-għaxija libera halli tkun tista' toħroġ fejn trid.

Tant hu hekk li minn wara li ma bqajtx nghix fid-dar jien, biex tkun tista' tuzah għall-iskopijiet ta' moħħha qed tieħdu d-dar kważi kuljum.

Madwar għoxrin sena ilu A għamlet operazzjoni tal-appendix, u wara kellha nfezzjoni li kienet damet ittabbabb biha iktar minn xahrejn. Konna morna nghixu għand ommi b'D ta' tlett xhur. Konna nduru biha u nieħdu ħsieb it-tifla ommi u jien.

Daqs tlett snin ilu A sabet li kellha problema bil-‘bone density’ kient għamlet madwar tlett xhur fis-sodda. Ghalkemm kien żmien ta' tbatija kbira anke għalija għax l-anqas toilet ma kienet tmur wahedha, kien żmien ta' paċi. Kont nagħmel iljieli ftit li xejn kont norqod, fil-għodu kont irrid inqum mal-4:30am ħalli qabel immur għax-xogħol kont niġbor lil ommha mid-dar tagħha biex toqgħod magħha waqt li jien kont inkun għax-xogħol. Ġieli kienet tiġi oħti, F tieħu ħsiebha, imma minn naħa ta' ħutha ma kelli ebda għajmuna, kienu issa li offrewlha li jiġu jorqdu magħha jekk jien immur id-dar.

X'hin niġi lura mix-xogħol kont inlestri l-bżonnijiet kollha li kien ikun hemm bżonn u jekk kien ikolli bżonn noħroġ biex immur nixtri jew inwassal it-tifla x'imkien kont inkun ċert li qabel immur nara li ma għandha bżonn xejn. Kull nhar ta' Ħadd kont narma mejda fil-kamra tas-sodda biex għal tal-anqas darba l-Ħadd konna nieklu kollha flimkien. Ghalkemm bħalma għidt aktar qabel kien żmien iebes ħafna għalina t-tnejn qatt f'għoxrin sena żwieġ ma konna close daqshekk minn kull aspett. Kont naħseb li wara li din il-burraxka kbira tgħaddi minn fuqna l-affarjiet bejnietna ser jirrangaw u fl-aħħar nibdew nghixu ta' vera mizzewġin.

Ġara l-oppost ta' dak kollu li jien ħsiebt, għax meta hadet saħħitha lura reġġhet bdiet taqa' u tqum minni. Jista' wieħed jaħseb kif bqajt jien, ħassejtni litteralment li ġejt użat bħal lumija u wara mormi. Kienet reġġhet lura għal ħajja impenjattiva barra d-dar u każ tiegħi xejn.

Madwar sena qabel infridna għamilt l-aħħar tentattiv biex insalva ż-żwieġ tagħna. Kont ibbukkjajt ġimgħa go villaġġ turistiku go Tunes, għalina it-tnejn. It-tfal kont irrangajt ma' oħti biex iżżommhom hi ħalli nkunu nistgħu mmorru weħedna. Ghalkemm ma kellniex kollox ward u żahar qattajna ġimgħa mhux ħażin. Meta ġejna lura ergajna kollox għal li kien. Mal-ewwel argument li

kellna akkużatni li meta konna Tunes jien ġejt naqa' u nqum li hi tbatu b'dahra u li ġieghltha tirkeb fuq il-ġemel. Din l-akkuża assolutament mhux minnha u lili wegġġhetni hafna. Rikbet fuq il-ġemel buona volonta tagħha, anzi kienet minn tal-ewwel li pprezentat ruħha biex titma l-ġemel, tilbes il-maktur ma' rasha u tirkeb fuq il-ġemel. Apparti dan kollu setgħet għamlet bħal haddieħor u flok rikbet fuq il-ġemel kienet tirkeb fuq il-karozzella.

Dakinhar kien il-bidu ta' tmiem tagħna, għax la wasslet biex tigdeb fuqi hekk, issa żgur li ma kien hemm ebda chance li l-affarijiet jirrangaw. L-affarijiet tant marru għall-aġar li jekk mhux għal bżonn lanqas biss konna nitkellmu. Kont biex nevita kull argument bħalma għidt aktar qabel ma tigi hi kont immur fis-sodda nara t-television. Il-gym kont ibbukkjajt post ieħor biex nevita l-argumenti quddiem in-nies għax spiċċajna ndaħħqu n-nies bina. Kont qed ngħix hajja tant imdejjaq li ma flahtx nissaporti aktar, inħossni qisni ma neżistix għaliha, kont fi stat li nagħmel suwiċidju.

Illum għalkemm qed ngħix waħdi fl-appartament li għandna l-Qawra nħossni hafna aktar fil-paċi għax m'għandix il-mara tiegħi li aktar moħħha fl-attivitajiet tagħha barra milli fija. Irrid ngħid illi wasalna f'din is-sitwazzjoni għaliex A dejjem fittxet l-ewwel l-interess personali tagħha u mhux tal-familja. Għaliha l-ewwel il-ħruġ u l-laqgħat u l-aħħar il-familja. Dan kollu jistgħu jixhduh it-tfal speċjalment D li dejjem kont jien li hadt ħsiebha. Bħalma għidt aktar qabel, jien għaliha l-ewwel dejjem ġiet il-familja anke qabel kull promozzjoni li seta' kelli. Kien kaġun tar-ras iebsa tagħha li wasalna sa hawn. A qatt ma hasbet fil-familja bħal kull omm normali oħra. Dejjem moħħha biex tkun barra d-dar u msieken jien u t-tfal. Fl-aħħar kelli kontra qalbi ngħid "issa daqshekk" għax ma flahtx aktar u kelli nitlaq mid-dar matrimonjali tagħna. Din id-dar li jien tant hdimt għaliha u tista' tgħid li waħdi kont nieħu ħsiebha.

An mill-bidu nett tas-separazzjoni wriet li riedet konfront u xxewwex it-tfal kontra tiegħi. Madwar xahar wara li bdejna it-triq tas-separazzjoni baġħtitli ittra bl-avukat fejn fiha talbitni biex nieqaf nitlob informazzjoni mit-tfal. It-tfal kienu jiġu għandi kull nhar ta' Hadd, fejn konna nilgħabu xi loġħob u wara jieklu miegħi mill-ikel li nkun lestejt jien. Fl-ebda hin qatt ma tlabt xi nformazzjoni lit-tfal.

Aktar tard bdiet issakkarli l-bieb ta' barra minn gewwa u tissigġilla l-garage halli jien ma nkunx nista' nidhol gewwa. Wara li hadt parir minghand l-avukat kont mort għidtilha li dan ma tistax tagħmlu. Minflok skużat ruħha bdiet tgħajjat li qed nheddidha u gaġhlet lit-tifla ċċempel għal pulizija. Dawn gew u lili ma għamluli xejn għax raw li mhux vera. Biex ixxewwex it-tifel ukoll dak il-hin stess ċemplitlu u bdiet tgħidlu li mort nheddidhom allavolja il-pulizija qallha li mhux vera.

Ftit taż-żmien wara reġgħet sakkritli l-kmamar tal-basement, din id-darba biex nevita l-argumenti għażilt li nħallilha nota fejn urejtha li ma tistax tagħmel hekk. Għal darb' oħra qalet li heddidha, din id-darba fethitli kawża tal-pulizija fil-Qorti tal-Maġistrati. Naturalment ġejt liberat. Il-Qorti kellha l-wiċċ iġġib magħha it-tifla biex tara lil ommha tipproċedi kontra missierha stess.

A għandha paga kwazi doppju tiegħi, fil-bidu tas-separazzjoni ġibdet madwar Lm600 mill-bank, sa l-aħħar ta' din is-sena tkun hadet madwar Lm1,200 interessi oħra fuq investimenti li għandna. Sirt naf ukoll illi kienet marret illegalment iddawwar l-indirizz tiegħi fid-Dipartiment tat-Taxxi Interni sabiex tiffranka madwar Lm550 f'taxxa u mbagħad tgħid li l-paga mhux isserviha. Ara biex iġġib s-seftura u tagħmel membership go five star hotel għandha flus.

Minkejja dan kolu jien ridt nirranga l-affarijiet bonarjament, għax bħalma għidt aktar qabel l-interess tiegħi kien u għadu li ngħix fil-paċi. Kienet hi li waqqfet il-medjazzjoni biex nifthemu bonarja meta konna għadna ha nibdew niddiskutu kif se nagħmlu.

Minkejja li kienet waqqfet il-medjazzjoni l-avukat tiegħi baġat kemm-il ittra biex forsi nifthemu bonarjament imma għal dwn l-ittri ma rċevejniex risposta. Dan kollu juri l-egoizmu ta' A."

Illi min-naħa tagħha l-konvenuta fl-affidavit tagħha prezentat fil-kawża ntavolata minnha (Rik Ġur 122/08 JA) fl-ismijiet inversi qalet hekk:

"Iżżewwiġna fl-4 ta' April 1987. Għall-honeymoon ma sifirniex għaliex konna għadna qegħdin nibnu u bħala finanzi ma konniex qegħdin tajjeb. Id-dar kienet għada fil-faži ta' ġebel u saqaf, fil-fatt kien għadu qiegħed jibena l-ewwel sular. Il-ġenituri tiegħi

kienu offrewlna li noqogħdu bla kera f'dar tagħhom tal-Pieta'. Kellna żmien ta' tliet ġimgħat biex nlestu din id-dar li kienu offrewlna l-ġenituri tiegħi peress li min kien joqgħod hemm b'kera kien qiegħed jibni wkoll u damu ma ħarġu. Bl-ġhajjnuna ta' missieri lestejna d-dar biex nidhlu fiha aħna. Fl-aħħar granet beda jinqala' xi diżgwid. Dan kompli jħassibni fuq il-livell ta' possessjoni u sensitività' tiegħu. Eżempju ta' dan kien meta ġew il-mama' u l-kunjata biex jifirxu s-sodda matrimonjali bħalma kienet id-drawwa u hemm hekk nqalgħet kwistjoni fuq il-lożor għaliex ma kienux bojod imma fjuriti. Jiens stess bdejt nistħi mill-mama' tiegħi għan-nuqqas ta' gratitudni li wera wara li kienu qiegħdin jgħinuna bid-dar, għamlulna l-engagement u t-tieg, ħasbuli għad-dota: bjankerija, borom u aċċessorji tal-kċina, il-cooker etc. Il-mama' ħietet ukoll il-ħwejjeġ kollha tat-tieg. Id-dettalji kienu mportanti b'tali mod li jekk xi ħaġa ma tgħoġbux ma kienx hemm ċans li jinstab kompromess. Niftakar ukoll li meta konna qegħdin nippjanaw it-tieg u l-ġenituri qalulna li kienu allokaw Lm1,000 għar-riċeviment huwa kien talab lil mama' li ttina l-flus u nħallsu aħna, u fil-fatt meta l-mama' m'aċċetatx, hu kien ħadha naqra bi kbira. Meta kien jinqala' diżgwid kont niprova nċedi biex ma jinqalgħux problemi akbar u biż-żmien spiċċajt li kont naċċetta l-gosti tiegħu mingħajr diskussjoni għaliex hekk kont inżomm il-kwiet.

Wara ħames ġimgħat ħrigt tqila u t-tqala kompliet billi jien bqajt naħdem. Hu kien iqatta' ħafna ħin il-post ta' _____ (omissis) għaliex kien ikun hemm il-ħaddiema. Wara x-xogħol jien kont noqgħod id-dar nlesti dak li kellu bżonn isir u nistrieħ għaliex fit-tqala nqalgħu xi diffikultajiet u b'hekk kelli noqgħod attenta biex ma nitlifx it-tarbija. Din id-distanza bejnietna minħabba ċ-ċirkostanzi ma tantx għenet ir-relazzjoni. It-tifla D twieldet fil-21 ta' Jannar 1988. Minħabba li kelli niġi operata tlett xhur wara t-twelid tat-tifla u l-kumplikazzjonijiet li nqalgħu, morna ngħixu għal xahrejn ma' ommu biex tgħini nieħu ħsieb it-tifla peress li kienet tgħix weħidha u ta' dan jien kont grata ħafna. Iż-żmien beda għaddej u meta t-tifla kella sitt xhur f'Lulju tlajna noqogħdu fid-dar ta' _____ (omissis). Dak iż-żmien kont diġa' bdejt nara nuqqas ta' rispet, tolleranza, u nuqqas ta' support billi kien jippretendi ċertu xogħol mingħandi li kont għadni m'inix tajba għaliex fid-dar ta' _____ (omissis). Bl-ġhajjnuna tal-mama' u ta' oħti lestejna t-tindif tal-bidu u meta lestejna dahħalna l-għamara. Ftit granet wara f'Lulju ergajt dħalt għax-xogħol. Il-ġenituri tagħna ftieħmu li t-tifla jieħdu ħsiebha bejniethom waqt li

jien inkun għax-xogħol. Għalkemm ma nistax neskludi li kien hemm hafna mumentu sbieħ matul l-ewwel hames snin ta' trobbija tat-tifla kien ikollna hafna argumenti u għajjat u anke tgħajjir. Kien hemm zgur nuqqas ta' kompatibilita' u tolleranza. Nirsisti kemm nirsisti u nagħmel x'nagħmel qatt ma kont nogħgħbu f'xejn. Dan kompli johloq pressjoni kbira minhabba l-fatt li minkejja li kont naħdem hinijiet twal meta jkun hemm bżonn skond l-esigenzi tax-xogħol dan ma kien apprezzat. Fost l-argumenti kbar kien hemm wieħed fid-dar tal-mama'. Dak il-hin kien hemm oħti fuq peress li kienet għadha tistudja u fil-preżenza tal-mama' beda jgħajjat u jgħidilha li kont xebbajtu. Fatt li żgur ma għenx ir-relazzjoni kien meta t-tifla kellha ben wieħed u ieħor erba' snin. Inqala' argument u ddecieda li jinzel joqgħod fil-basement għax ma riedx jgħix miegħi aktar. C kien dejjem jilmonta b'dak li kont nagħmel u kif għa' għidt, ma kien jikkuntenta b'xejn. L-argument li kellna kien fuq ix-xejn u bħas-soltu kien jkabbarha u jużaha bħala okkażjoni li jwaqqagħni. Niżżel l-affarijiet bħal saqqu, mhaded u hafna affarijiet oħra u niżel joqgħod fil-basement fejn baqa' għal jumejn. Jien cedejt u nżilt inkellmu waqt li t-tifla kienet rieqda u pruvajt nirranġa l-affarijiet bejnietna. Ir-relazzjoni reġgħet bdiet tirranġa bil-mod. Kull meta ssuġġerejt li naraw marriage counsellor hu dejjem kien jgħidli li hu ma kellu bżonn jara lil hadd u jekk irrid immur waħdi għaliex kont jien li kelli bżonn nirranġa u jien dejjem kelli t-tort ta' dak kollu li jigri.

Wara ftit li gara dan hriġt tqila bit-tieni wild. E tweled fit-23 ta' Frar 1994. Peress li konna finanzjarjament ftit aħjar din id-darba hadt is-sena unpaid biex inkun nista' nieħu hsieb it-tifel jien. Dan il-pass kien importanti hafna minhabba li t-tifel dam jiddependi minn għall-ikel sakemm kellu sena u anke għall-fatt li kellu jgħaddi minn żewġ interventi kirurġiċi fejn l-ewwel qgħadt miegħu l-isptar għal ghoxrin ġurnata, għaxart ijiem kull darba sakemm tibda tagħlaq il-ferita u mbaġhad kelli nitgħallem nimmedikah biex inkun nista' nieħdu d-dar. Wara din is-sena ergajt dhalt għax-xogħol imma din id-darba ma kellniex min iżommilna t-tifel minhabba mard min-naħa taż-żewġ familji u kont se nħalli t-tifel għal sitt xhur ma' nanny u nieqaf mix-xogħol. Hawn hekk daħlet l-għajjnuna ta' oħt ir-raġel F u żewġha G. Huma offrew li t-tifel iżommuh waqt li jien nkun għax-xogħol għax ma xtaqux li nħallu t-tifel mal-barranin, xi haġa li kienet iddejjaq anke lilna. It-tifel dara magħhom u meta beda jmur l-iskola beda anke jitlaq bit-transport mingħandhom minhabba l-hin tax-xogħol tagħna. Din l-għajjnuna aċċettajniha bil-kunsens tat-tnejn.

F'dan il-perjodu kellna bżonn inbidlu l-karozza għaliex kienet għalqet bejn wieħed u ieħor hđax-il sena u għalhekk iddeċidejna li jiena nerġa' nibda nsuq u nieħu l-karozza jien u naħsbu għal waħda ġdida. Dak iż-żmien kont qieghda segretarja ma' General Manager u naħdem 'work to a finish' u kelli paga tajba dieħla u għalhekk kien żmien opportun li naħdem u ndaħħlu xi haġa żejda. Fil-fatt mill-paga tiegħi irnexxieli nħallas il-loans ta' żewġ karozzi f'erba' snin.

Meta t-tifel beda jitfarfar ftit u kellu erba' snin iddiskutejna u qbilna biex nibda diploma ta' hames snin li kienet wassal għal diploma fil-lingwa Ġermaniża mal-Goethe Institut. Il-lezzjonijiet kienu jsiru l-German Circle l-Belt Valletta. Proprju wara l-ewwel lecture, li kienet tispiċċa fit-tmienja u jien wasalt fit-8:30 id-dar, nqala' argument għaliex qal li domt ma wasalt id-dar u beda jgħajjat u jheddidni biex naqbad u nieqaf u li ma kelliex għalfajn immur aktar. Jien hawnhekk deherli li ma kelliex inċedi għaliex id-deċiżjoni konna hādniha flimkien u l-kors kont hāllastu. Il-kors kien darbtejn fil-ġimġha u fl-ewwel sena hādt scholarship, peress li kont ġejt l-ewwel fl-eżami, li kien ta' erbgħa ġimġhat il-Ġermanja fejn kelli kors fuq il-lingwa kollox mhāllas u li kienet opportunita' ta' darba li kont hādimt għaliha hafna peress li kienu twal ftehemna li jiena ngħaddi l-ewwel tlett ġimġhat waħdi u hu jitla' fl-aħħar ġimġha tal-kors u nqattgħu ġimġha żejda bhāla btala. Matul dawn il-hāmes ġimġhat it-tfal hādet hāsiebhom oħtu F u kien jittawlihom. Waqt il-kors ta' hāmes snin it-tifla kienet tkun id-dar filwaqt li t-tifel kien ikun għand F oħt ir-raġel. Wara x-xogħol jien kont immur kuljum hdejn it-tifel biex nara l-bżonnijiet tiegħu u ngħinu fl-iskola. Wara l-kors kont nitla' direttament id-dar u t-tifel jorqod hemmhekk.

Min-naħa tiegħi jiena kont 'close' hafna maż-żewġ familji kemm tiegħu u kemm tiegħi. Min-naħa tiegħu kien hemm xi haġa, li sal-lum għadni ma nistax nifhahma, li għaliha lili beghedni mill-familja. Meta hāja kien jistieden lit-tifla għandu biex toqgħod tilgħab mal-kuġini huwa ma kienx iħalliha. Meta kienu jistidnuna ħuti ma kienx jieħu pjaċir u kont nipprova ngib l-iskużi. Darba minnhom qbadt u għidt lil oħti li għal ġid tal-familja aħjar ma tgħidilniex biex nevita l-problemi. Biż-żmien spiċċajna qtajna anke r-rigali tal-Milied lin-neputijiet u minħabba f'hekk huma kienu jmorru qabel u jqassmu r-rigali biex it-tfal tiegħi ma jiddejqux.

L-aħħar snin taż-żwieġ

Il-kuntratt _____ għar-residenza _____ tas-sajf, _____ (omissis) sar f'Novembru 2003.

Gurnata qabel il-kuntratt kellna nitilgħu _____ (omissis) biex naraw li kollox kien kif ġie miftiehem. Dakinhar konna miġġieldin u kelli mmur waħdi għaliex issupervja u ma riedx jiġi. Il-kuntratt sar, l-affarijiet ikkalmaw xi ftit u tlajna anke xi żewġt iljieli norqdu hemm. Għalkemm l-appartament kien abitabbli bdejna nirrangaw u nbiddu l-affarijiet. Huwa wasal anke biex fil-preżenza tal-ġenituri jissuġġerixxi li jien naqleb il-karta tal-identita' tiegħi fuq _____ (omissis) biex nuru li qegħdin ngħixu separati u b'hekk niffrankaw anke taxxi. Jien irrispondejtu illi kont nippreferi li nħallas dak li hu dovut u jekk aħna miżżewġin ngħixu ta' miżżewġin u li ma kontx preparata li noqgħod nilgħabha li aħna separati. Fit-2006 ħadna loan fuq garage li kien jinsab fl-istess triq. Il-loans bqajt dejjem inħallashom dirett mill-paga tiegħi.

Ir-relazzjoni tagħna in ġenerali fl-aħħar ħames snin kienet waħda fragli ħafna. L-argumenti komplew jihraxu. Sakemm noqgħod kwiet u naqbel ma kulma jgħid hu u nagħmlu kif jgħid hu kien ikun hemm il-kwiet imma t-tensjoni kienet waħda kontinwa. Kif ma naqbilx f'xi haġa jiena kien iqum l-infern kollu. Ma' dan kien jsir tgħajjir u għajjat li ma kontx niflaħ għalih aktar u beda jżid anke t-tensjoni fija u fit-tfal. Huwa kien ilu jgħid li lili jobgħodni imma f'dan iż-żmien ix-xenati bdew jeskalaw.

F'Novembru tas-sena 2004 kelli nibda l-korsijiet tal-Bank minħabba li jiena qatt ma kont għamilthom qabel. Fil-fatt il-kors kien darbtejn fil-ġimgħa. Il-kliema fiż-żwieġ żgur li ma għenitx biex jiena nikkoncentra. Ċirkostanzi li żgur ma ninsihomx kienu meta darba minnhom qala' xenata fid-dar tal-ġenituri tiegħi fil-preżenza tal-mama' tiegħi fejn qallha li jiena dejjem barra u fid-dar ma nagħmel xejn. Il-mama' pruvat tikkalmah u tistaqsih għaliex kienu qegħdin jinqalgħu il-kustjonijiet u saqsietu wkoll jekk kontx inkun barra biss meta jkolli l-kors u meta nkun overtime, u jekk qatt rax xi għajn ħażina minni. Hu rrisponda li fl-fatt qatt ma kien ra għajn ħażina minni. Jiena ma kont nuri lil ħadd xi jkun qiegħed jitkisser bil-mod. Kien hemm ċirkostanza oħra fejn wara argument huwa ċempel id-dar għand ommi jgħidilha li jien kont xebbajtu u li ma riedx joqgħod aktar miegħi u li għandi nfittex avukat għaliex ried jissepara. Jiena min-naħa tiegħi ma kontx nuri lil ommu x'kien qiegħed jiġri biex ma ninkwetahiex.

Beda joqrob żmien l-eżamijiet tiegħi imma hawn inqalghu ċirkostanzi bla mistenni meta fl-1 ta' Mejju ntfajt għal tlett xhur fis-sodda minhabba problemi fid-dahar. Hawnhekk kelli bżonn hafna għajnuna biex il-familja tkun tista' tibqa' għajjeja. It-tifel kellu l-eżamijiet tal-Junior Lyceum u tal-knisja li bdew proprju fit-2 ta' Mejju u għalhekk insistejt li nibqa' niehu l-kura d-ar biex lit-tifel ma nitilqux fl-aġar żmien tiegħu. Biex jgħinuni kienu jitqassmu bejniethom l-mama' u oħt ir-raġel F. Huma kienu jigu fil-ghodu u joqogħdu miegħi sakemm tirritorna it-tifla mill-iskola. Huma kienu jlestu l-ikel, jaħslu l-ħwejjeġ u jagħmlu dak kollu li kien meħtieġ biex il-ħajja tibqa' għaddejja u ovvjament dak kollu li kien hemm bżonn peress li spiċċajt niddependi minnhom għal kollox anke għall-affarijiet bażiċi. Wara tlett xhur ergajt bdejt inqum bil-mod u bdejt it-terapija. Matul dawn ix-xhur huwa baqa' jmur il-Gym. Meta bdejt inqum kelli nibda l-Hydrotherapy u wara anke nimxi u ngħum u jiena kont nitla' miegħu _____ (omissis). Hu kien jmur il-Gym darbtejn fil-ġimgħa waqt li jiena kont nagħmel l-eżerċizzju meħtieġ fil-pool komunali tal-appartament fejn illum qiegħed joqgħod C B u nistrieħ imbagħad imorru passigġjata li kienet parti mill-proċess terapewtiku li kont qiegħed nsegwi. F'dan il-perjodu r-relazzjoni tagħna kienet għaddejja minn perjodu relattivament tajjeb. Kif jiena bdejt immur 'il quddiem u ma bqajtx niddependi mill-għajnuna hu reġa' rtira għall-għaġir ta' qabel.

F'Diċembru 2006 huwa beda jattendi l-Gym tal-lukanda San Antonio minflok is-Sunny Coast fejn konna miktubin it-tnejn qabel ma skadiet il-membership li fil-fatt kellna mħallsa sa Marzu 2007. Meta jien issugġerejt li kif tagħlaq il-membership tiegħi nibda nattendi hemmhekk huwa qalli li ma ridnix immur hemmhekk. Minn hawnhekk ir-relazzjoni marret il-baħar u beda jkollna hafna argumenti u ftit li xejn konna nersqu lejn xulxin. Jien skantajt hafna meta f'Awissu huwa ssugġerixxa li nqattgħu ġimgħa Tunes peress li hemmhekk ma kienx ħa jkun ta' skariġġ żejjed għalija. Għalkemm hemmhekk ħadt pjaċir xorta waħda deher biċ-ċar illi r-relazzjoni tagħna ma kenitx waħda tajba. Ftit wara ġejna lura bdew jinqalghu ċirkostanzi li wrew biċ-ċar illi huwa kien qiegħed jitbiegħed minni. Huwa kien sikwit jgħid: "Thobbunix għax jiena ma nhobb il-ħadd, għad jasal żmien meta tfittxuni u ma ssibunix, jiena ħabba fikom għadni hawn (b'riferenza għat-tfal), xbajt u ddejjajt, Mulej eħlisni minn hawn ġew, jiena ma' ommok xbajt". Fis-17 ta' Ottubru 2007 inqala' argument kbir li wassal biex talabni lista tal-bilanċi li kellna fil-kontijiet (peress li ma kellux

internet banking) u beda jara kif ha naqsmu u anke qalli biex nagħmel appuntament ma' avukat biex nisseparaw. Minn dak iż-żmien sakemm telaq mid-dar fl-24 ta' Ġunju rsaqna lejn xulxin darbtejn biss għalkemm jien ġieli ppruvajt nirranga u l-affarijiet bdew juru biċ-ċar li huwa kien deċiż li jtemm ir-relazzjoni. Madankollu jiena qatt ma wrejt lil hadd b'xejn biex ma ninkwieta lil hadd.

F'Marzu ltqajt ma problema meta l-mama' u l-papa' riedu jtuna Lm500 (€1,165). Jien pruvajt nikkonvinċi lil mama' biex ma ttini xejn mingħajr ma jkolli għalfejn nuriha xejn għaliex kont naf f'hiex kienet ir-relazzjoni tagħna. Għalkemm kellha hjiel li l-affarijiet ma kenux sejrin tajbin ma basritx sa fejn kienu waslu l-affarijiet. Għalhekk iddeċidiet li ttihomlna u jiena ma kelli l-ebda għażla hlief li ngħidlu bihom. F'April hargu x-shares tal-GAP u għalkemm jien ma qbiltx magħhom huwa qabad u mar japplika għalihom f'ismu biss. Bħala parti mill-ammont ta' Lm2,000 huwa uża daww il-Lm500 li kienu tawni l-ġenituri tiegħi.

Lista kronoloġika ta' kif graw l-affarijiet minn wara 24 ta' Ġunju.

24 ta' Ġunju 2007 – *Wara l-quddiesa tad-disgħa konna qiegħdin nagħmlu rehearsal fil-kappella għal quddiesa ta' anniversarju ta' tiegħ. Waqt li konna qiegħdin ngħaddu l-aħħar innu daħal C irrabjat u jgħajjat kemm jiflaħ. Hemm ġew konna jiena, H, I, Ju żewġ minorenni li kienu jiffurmaw parti minn dan il-grupp. Jiena issummajt u ksaħt tant li ftit niftakar x'qalli eżattament. Niftakar żgur illi qalli li issa kien xebe' u li ried jissepara u li għandi nqabbad avukat u niftakar ukoll li hin minnhom beda anke jinsulta lil H u jindirizzah personalment li hu jmissu qiegħed mal-familja. Kulhadd baqa' issummat u hadd ma tkellem u wara ftit telaq il-barra b'rabja kbira. Barra kien għad hemm xi ftit mill-membri tal-grupp taż-żgħażaġħ, kollha minorenni bejn it-tmax u l-ħmistax-il sena, fosthom ibnu E li kien jiffurma parti minn dan il-grupp. Jiena hriġt warajh u mort id-dar u ġie t-tifel warajha. Kif C wasal id-dar qallha: 'Issa kuntent għax mort nagħmel għal ommok'. Id-dar inqala' argument shun fil-kċina fejn wara hafna għajjat u tghajjir huwa beda jgara l-affarijiet li kien hemm fuq il-mejda fosthom sikkina shogun lejn it-tifla li kienet qiegħda tirrispondih. Hu mar għal fuqha u jien ġrejt lejha u bdejt ngħidilha biex ma tkomplex tkellmu u nħalluh ikompli jippakkja halli jitlaq bil-kwiet qabel tinqala' xi haġa iktar serja. Huwa kien qiegħed jaġixxi*

b'mod mhux normali u hin minnhom anke vjolenti u kien aħjar li jfittex jitlaq mid-dar. It-tifel ħareġ warajh mill-kċina u beda jgħinu jippakkja u jipprova jikkalmah. L-aħħar ħaġa qabel telaq qalli: "Ara ma tersaqx lejn il-flat għax ħazin għalik ... fhimt ... storja ikbar minn tal-lum nagħmel". Kif telaq u kkalmajna xi ftit naddafna l-kċina mill-ikel u l-affarijiet li kien ġara u għal xi nofsinhar neqsin kwart poġġejna biex nieklu. Peress li konna lkoll mifxulin tlaqna kollha fuq u heġġiġthom biex jistrieħu u biex kulhadd ikompli x-xogħol tiegħu. Dakinhar ma għidna lil hadd x'kien ġara. Dakinhar stess ġibed Lm50 mill-kont joint.

25 ta' Ġunju 2007 – *Huwa ġie d-dar għal aktar affarijiet u fil-kċina ħalla wkoll nota li kienet tgħid hekk: "Ġbidt Lm1000 mis-savings biex nixtri fridge, washing machine, microwave u l-bieb ta' barra affarijiet li xorta konna sejrjn nixtruhom. Meta trid għamel appuntament mal-avukat biex naraw kif ħa naqsmu l-affarijiet. Send me SMS bid-data." Dak il-hin li ġie jien kont għax-xogħol u t-tifla kienet id-dar. Waqt battibekk mat-tifla huwa qallha: "Jien tlift lil missieri għax miet imma int tliftu għax jobogħdok, anzi nobogħdok aktar minn ommok. Waqt li kompla jaġixxi ta' playboy lit-tifla qallha: "Diġa' qiegħed ingawdi l-libertinaġġ." Qabel telaq il barra qallha: "Jiena tlaqt! Tfittixnix!"*

26 ta' Ġunju 2007 – *Huwa ġie d-dar u ġab l-affarijiet tiegħi u tat-tfal kollha u ħallihom fuq is-sodda. Beda jkanta: "Fl-aħħar liberu! Lili nsewni! Issa kuntent!" Huwa sabbat il-bieb ta' barra u telaq. Wara li telaq it-tifla ċemplitli x-xogħol għaliex kienet qiegħda tħossha frustrata u mbeżża'.*

30 ta' Lulju 2007 – *C mar id-dar għand oħtu F u qallha li jekk hija tibqa' tilqa' lili f'darha hija tista' tinsieħ bhala ħuha. Hija rrispondiet illi hija ma riedet iżżomm ma' hadd u kulhadd ikun milqugħ f'darha.*

4 t'Awissu 2007 – *C ċempel id-dar biex jara jekk it-tifel kienx waħdu imma fil-fatt kien hemm oħtu D d-dar. E ċempillu lura biex jgħidli li ma kienx waħdu u li dak il-hin kien għadu rieqed.*

7 t'Awissu 2007 – *C reġa' ċempel id-dar u saqsa għat-tifel. Peress li kien qiegħed iċempel sikwit biex jara jekk it-tifel ikunx qiegħed waħdu, lit-tifla qabztilha u qaltli li la kellu l-wiċċ jabbandunahom ma kellux għalfejn joqgħod iċempel. Hawnhekk huwa qallha: "Lili nsini darba għal dejjem, ma rridx narak aktar b'għajnejja għax dejjaqtni tigdeb fuqi". Minn dak inhar it-tifla ma marritx*

aktar ma' huha tiekol għand missierha nhar ta' Hadd u sal-lum għadu ma jkellimhiex.

27 t'Awissu 2007 – C ċempel f'xi d-8:45 u staqsa lil E jekk riedx imur miegħu għand il-granny, jgħifieri omm C qabel imur għal-lezzjoni tal-Ġermaniż il-Belt. It-tifel qallu li kien se jinżel s'għandha l-għada. Fid-9:15 C mar għand oħtu biex jieħu t-tifel kontra l-volonta' tiegħu, daħal fl-istudy imma t-tifel reġa' qallu li kien sa jmur waħdu l-għada. Hawnhekk missieru beda jgħajjat u jgħidlu: “Int taħt l-eta' u jien nikkmanda. Ejja flok toqgħod taħli l-hin ha niehdok għand il-granny.” Oħtu F semgħet l-għajjat mill-kamra u marret tkellimhom. Hawnhekk qal lil oħtu biex ma tindax u hi qaltli li f'darha hadd ma jgħidilha biex ma tindax. Tajjeb li ngħidu li E kien siefer maz-zijiet Joseph u F u kuġin tiegħu bejn l-14 u 19 t'Awissu u li missieru ftit indenja ruħu jzomm kuntatt ma' ibnu filwaqt li jien kont inċempillu sikwit. It-tifel ħassu urtat għal fatt li lil kuġinuh kienu jċemplulu l-ġenituri tiegħu filwaqt li E konna nċemplulu biss jien u oħtu. Inqala' argument f'dan ir-rigward. It-tifel libes jgħaġġel u telaq 'il barra. Kif missieru rah sejjer qallu: “Ara x'se navzak, ħażin ikun għalik jekk titlaq.” E gie ħdejja bil-mixi x-xogħol konfuż u mriegħed, qatta ftit hin hemm hekk biex jikkalma u mbaġhad rikeb għal Belt. Dakinhar stess C gie d-dar biex ha xi ħaġa imma lil D ħalliha bi kwietta u ma kellimhiex. Dakinhar stess irċevejt messagġ: “Jekk mhux lesta li tħallas l-iskola tat-tifel int naħsbu biex imur tal-gvern.” Fil-fatt hekk għadni sal-lum, jien qieghda ngorr il-piż kollu finanzjarju għaliex huwa qatt ma kkontribwixxa xejn għall-edukazzjoni u għat-trobbija tat-tfal.

3 ta' Settembru 2007 – C B gie ma' Mr K estate agent li jaħdem ma' Frank Salt għal xi 12:15 mingħajr ma biss qalli li sa jgħib in-nies. Dakinhar kont qieghda d-dar ma niflahx għaliex wegagħni dahri u ma stajtx ninzel jien isfel. It-tifla qagħdet iddur magħhom u qaltli li kienu qegħdin jieħdu r-ritratti. Hawnhekk avzajt lil żewġi li meta jkun ha jgħib in-nies id-dar kellu javzani għaliex fuq kollox hu kien abbanduna d-dar u ma setax jaqbad u jgħib in-nies hekk fuqna.

Mit-3 ta' Settembru 'l quddiem s'issa apparti żewġ inċidenti fejn żewġi gie d-dar (referenza rapporti tal-pulizija 6A/N/1032/2008 bid-data 23/01/2008 u 6A/N/1032/2008 bid-data 14/03/2008) jiena qieghda ngħix mat-tfal mingħajr dik it-tensjoni kontinwa ta' qabel. It-tfal qegħdin isegwu l-istudju tagħhom u qegħdin jagħmlu mill-

ahjar biex ix-xogħol jinqasam u kulhadd iġorr biċċa responsabbilta' biex ma jbagħti ħadd minna."

Illi l-Qorti wara li eżaminat sewwa l-atti, jidhrilha li ż-żwieġ tkisser prinċipalment minhabba l-aspettattivi diversi li kellhom il-partijiet miż-żwieġ u inkompatibilita' ċara ta' karattru. L-affidavits ċitati jindikaw sewwa l-problemi li kellhom il-partijiet, l-aktar mill-aspett karatterjali tant li spiċċaw dejjem jiġġieldu b'mod aħrax. Il-Qorti jidhrilha li f'dawn iċ-ċirkostanzi huwa evidenti li l-partijiet ma kienux kumpatibbli biex jgħixu flimkien.

Għaldaqstant, il-Qorti thoss li l-partijiet jahtu t-tnejn għat-tifrik taż-żwieġ u spiċċaw jgħixu *f' "sistema costante di vessazione e di disprezzo, di oltraggio e di umiliazioni che rendono almeno inopportabile l' abitazione e la vita comune"*. (**"Caterina Agius vs Benedict Agius"** – deċiża mill-Prim' Awla fit-13 ta' Ġunju 1967).

KURA U KUSTODJA

Illi kif jidher mill-atti, t-tfal li l-partijiet kellhom miż-żwieġ illum laħqu l-eta' maġġorenni u jaħdmu; kwindi ma hemmx lok għall-provvediment fir-rigward tagħhom.

MANTENIMENT

Illi lanqas ma hemm lok għal manteniment fir-rigward ta' xulxin għaliex il-partijiet it-tnejn li huma fil-prezent jinsabu mpjegati.

PROPRJETA'

(Beni immobbli)

Illi d-dar matrimonjali nbniert fuq art li kien xtara l-attur għas-somma ta' mitejn u ħamsin Liri Maltin (Lm250) skont l-iskema ta' dak iż-żmien tal-Awtorita' tad-djar; ma hemmx dubju li skont ġurisprudenza riċenti (wara s-sentenza **"Marthese Vella vs George Vella"** tat-28 ta' Marzu 2003) din għandha tiffirma parti mill-komunjoni tal-akkwisti peress li dak iż-żmien tal-akkwist il-partijiet kienu ġja' għarajjes u kienu applikaw bħala tali biex akkwistaw il-plot.

Illi l-attur qed jitlob li jiġi kreditat is-somma ta' wieħed u għoxrin elf, erba' mija u wieħed u sittin Ewro (€21,461) għal spejjeż li ħareġ hu. Il-konvenuta min-naħa tagħha qalet li hija wkoll ħarġet spejjeż għalkemm ma esibitx dokumenti kif għamel l-attur. Mill-kumpless tal-provi l-verżjoni tal-konvenuta tidher pero' xorta

kredibbli u għalhekk *arbitrio boni viri* l-Qorti se tikkreditaha fis-somma ta' tmient elef Ewro (€8,000), u għalhekk l-attur għandu jippreleva favur tiegħu s-somma ta' tlettax-il elf erba' mija wieħed u sittin Ewro (€13, 461) wara li tinbiegħ il-proprjeta' (stmata mitejn u hamsa u erbgħin elf Ewro (€245,000) mill-perit tekniku). Madankollu l-Qorti se tawtorizza lill-konvenuta biex tgħix fid-dar għal sentejn mid-data tas-sentenza biex tilhaq tirranga s-sitwazzjoni tagħha billi għandha t-fal jgħixu magħha, *sia pure* maggorenni.

Illi l-appartament _____ (*omissis*) (stmat sebgha u sittin elf Ewro (€67,000) għandu ukoll jinbiegħ iżda l-attur għandu jkollu sentejn zmien jabita fih, kif ukoll għandu jinbiegħ il-garaxx (stmat hamsa u għoxrin elf Ewro (€25,000). Dwar xi *owners' fees* u spejjeż oħra mħallsa mill-attur in konnessjoni mal-appartament, billi huwa ilu issa xi snin jgħix fih ma hux il-każ li l-Qorti tiegħu konjizzjoni tagħhom.

(Beni mobbli)

Illi l-partijiet għandhom xi ishma f' soċjetajiet u kontijiet bankarji (indikati mill-attur ċjoe' konvenut fil-kawża l-oħra, a folio 1101 u 1102 tal-proċess tal-kawża 122/08 JA) li naturalment għandhom jinqasmu b' mod ugwali bejniethom.

Illi kull parti għandha żzomm il-mobbli li preżentement għandha fil-pussess tagħha peress li jidher li dawn huma oġġetti prevalentement parafernali.

Illi l-Qorti ma jidhrilhiex li hemm l-estremi biex tapplika l-effetti tal-artikolu 48 *et sequitur* tal-Kodiċi Ċivili.

DEĊIŻJONI

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi:

- 1. Tippronunzja l-ħall taż-żwieg bejn il-kontendenti skond l-Artikolu 66 B u 66 F tal-Kodiċi Ċivili b'tort tal-partijiet indaqs;**
- 2. Tilqa' t-tieni talba;**
- 3. Fir-rigward tas-sitt talba, tordna x-xoljiment u likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti billi tordna l-bejgħ tal-fondi**

_____ (*omissis*) (a bazi tal-prezz ta' mitejn u ħamsa u erbghin elf Ewro (€245,000); _____ (*omissis*) (a bazi tal-prezz ta' sebgħa u sittin elf Ewro (€67,000), u l-garaxx 79 sottostanti _____ (*omissis*) a bazi tal-prezz ta' ħamsa u għoxrin elf Ewro (€25,000) u r-rikavat jinqasam f'ishma ndaqs bejn il-partijiet b'dan li l-attur jippreleva s-somma ta' tlettax-il elf erba' mija wieħed u sittin Ewro (€13,461) u jithallas il-bank kreditur – u dan wara li jgħaddu sentejn mil-lum; il-kontijiet kollha bankarji lokali kif ukoll bonds, poloz t'assikurazzjoni u nvestimenti oħra kollha f'Malta kemm f'isem il-partijiet waħedhom jew konguntivament għandhom jinqasmu f'ishma ndaqs bejn il-partijiet;

4. Tawtorizza l-partijiet iżommu l-oġġetti parafernali llum fil-pussess tagħhom;
5. Tiċhad it-talbiet rimanenti l-oħra.

L-ispejjeż tal-kawża kollha għandhom jithallsu mill-partijiet f'ishma ndaqs.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----